

KIRKE I VOR TID

SJÆLESORGENS KIRKE

Folkekirken i Roskilde Stift

Strategien værner om troens sag

Du sidder nu med en pixi-bog om vores strategi i Roskilde stift. Strategier opstår ikke ud af det blå. Heller ikke denne med sin overskrift “Kirke i vor tid, Sjælesorgens Kirke”.

Vores strategi er blevet til over lang tid med mange drøftelser undervejs, først med stiftsrådet, dernæst med alle stiftets provster og provstiudvalg. Endelig rejste Henrik Danielsen fra strategiudvalget og jeg på turné – og stiftsrådsformand Bodil Therkelsen var med, så vidt det var muligt – til stiftets 12 provstier og mødte over tusind menighedsrådsmedlemmer, både de mange frivillige, præsterne og andre ansatte ved kirkerne. Efter knap 1 ½ års arbejde har vi nu en strategi for Roskilde Stift. Resultatet er vi stolte af. Vi vil i stiftsrådet bruge strategien og visionerne fremadrettet i al vores arbejde.

I strategiarbejdet har et af omdrejningspunkterne været overskriften Sjælesorgens Kirke. Sjælesorg er omsorg for sjælen, sjæleomsorg. For vi mennesker er andet og mere end biologi. Vi er også ånd.

Og når vi taler om Sjælesorgens Kirke, så er det en medlevende kirke for hele mennesket i glæde og i sorg, til hverdag og til højtid. I Sjælesorgens Kirke er vi medvandrere og budbringere om Kristus. Vi drager omsorg for hinandens liv gennem salmer og prædikener, samtaler og undervisning, men også ved kirkens varmestuer og pilgrimsvandring, korsang og spejderarbejde. Det sker alt sammen i en treklang af forkyndelse, diakoni og fællesskab.

Vi glæder os til at fortsætte vandringen med jer og sammen udvikle Sjælesorgens Kirke for hele Roskilde Stift.

Ulla Thorbjørn Hansen
Biskop over Roskilde Stift

Henrik Danielsen
Stiftsrådsmedlem

Folkekirken er relevant i samfundet

Sjælesorgens Kirke ligger implicit i tiden. I min dagligdag og arbejdsliv fylder børn og unge virkelig meget. Sårbarhed og udsathed, angst og dårlig trivsel er virkelig mange menneskers dagligdag. Samtidig lever vi i en tid, hvor der er meget åndelig søgen.

Gå med, lyt og læg øre til. Hold kirkedøren åben, drik kaffe og spis sammen og brug hinandens fællesskab.

Som folkekirke bærer vi den kristne mission og livsdyndning med os. Det sker ved at lytte og møde den enkelte, at skabe rammer for diakoni, at være i kontakt med andre trosretninger, at tænke ordentlighed ind i samarbejder på alle leder, og så at vedkende sig vores kristne forpligtelse på gudstjeneste, undervisning, dåb og nadver.

For folkekirken er relevant i samfundet!

Bodil Therkelsen

Medlem af Raklev menighedsråd, Formand for Roskilde stiftsråd

Fra vision og mission til Sjælesorgens Kirke

Stiftets mission

Mission betyder en opgave, man er sendt ud med. Vores opgave som folkekirke i Roskilde Stift er at forkynde evangeliet. Evangeliet er det glædelige budskab om Jesus Kristus som Guds søn og verdens frelser. Evangeliet kommer *af* glæde, det kommer *med* glæde og er *til* glæde for mennesker.

Vi søger at skabe forbindelse mellem liv og tro i såvel glæde som sorg, i hverdagen og til højtid. Mission sker med ord og handling i kirken og uden for kirkerummet.

Vi er synlige, og vi engagerer os i samfundet lokalt, regionalt, nationalt og internationalt.

Stiftets vision

Vi vil være en kirke, der favner det enkelte menneske med alt, hvad livet rummer. Det kalder vi en Sjælesorgens Kirke. Ordet "sjælesorg" kommer af det tyske "Seelsorge", som betyder "at sørge for sjælen". Sjælesorg betyder omsorg for det hele menneske, altså sjæleomsorg. I Roskilde Stift ønsker vi at være en sjælesørgerisk kirke for alle, også for dem, som ikke er kirkevante eller medlemmer.

I Sjælesorgens Kirke er vi medvandrere og budbringere om Kristus. Vi drager omsorg for hinandens liv gennem f.eks. ord, musik og undervisning. Det sker i en treklang af forkyndelse, diakoni og fællesskab.

For at opfylde vores mission og vision må vi som kirke være i konstant bevægelse på vores kristne fundament.

Som kirke i vor tid prioriterer vi:

- **At bære vidnesbyrd** I ord og handling forkynder vi det kristne håb
- **Mission / Livstydning** Kirken møder den enkelte og samfundet med henblik på at skabe en forståelse af vores liv og eksistens i lyset af kristendommen
- **Diakoni og fællesskab** Vi favner og inkluderer mennesker
- **Børn & Unge** Vi underviser og arbejder sammen med børn og unge
- **Læring** Kirke, teologi og kristendom i hverdagen prioriteres i form af tilbud om teologisk voksenundervisning og anden uddannelse for menighedsrådsmedlemmer, ansatte, præster og alle andre interesserede. Præster skal have mulighed for og forventes at fordybe sig teologisk
- **Arbejdsmiljø** Ordentlighed, tillid og tydelig ledelse anser vi som grundpiller for en sund arbejdskultur
- **Sammenhængskraft** Vi samarbejder på tværs mellem små og store sogne, så alle kan få øje på, at vi sammen har muligheder og brug for hinanden i ét sammenhængende stift

Henrik Danielsen,

Medlem af Egebjerg menighedsråd, provstiudvalget Odsherred Provsti og Roskilde stiftsråd

“ *Som erhvervsmand er det klart, at en strategi i en struktur som et stift er noget helt andet end i erhvervslivet. Dels er det folkets kirke, dels er lokale vilkår og tilgange vidt forskellige. Dette handler om omsorg for det hele menneske og ikke produktive mål. Det har vi været ydmyge overfor. Målet er, at stiftsrådet, så vidt muligt, skal bidrage og understøtte det lokale arbejde i rammen af Sjælesorgens Kirke.*

Mette Marbæk Johansen,

Sognepræst, Haraldsted-Allindemagle, Medlem af Roskilde stiftsråd

“ *Kirke er ikke kun noget vi har, kirke er noget vi er.*

Andreas Norbjerg,

Sognepræst i Gierslev-Ørslev-Solbjerg, Medlem af Roskilde stiftsråd

“ *Jeg synes, strategien viser, at vi har noget på hjerte i stiftet. Vi hviler ikke på falmende laurbær, men forholder os til fremtiden.*

Sonja Andersen,

Formand for Stensby menighedsråd, Medlem af Roskilde stiftsråd

“ *I samklang, men ikke nødvendigvis i samme takt.*

Mogens Slot Nielsen,

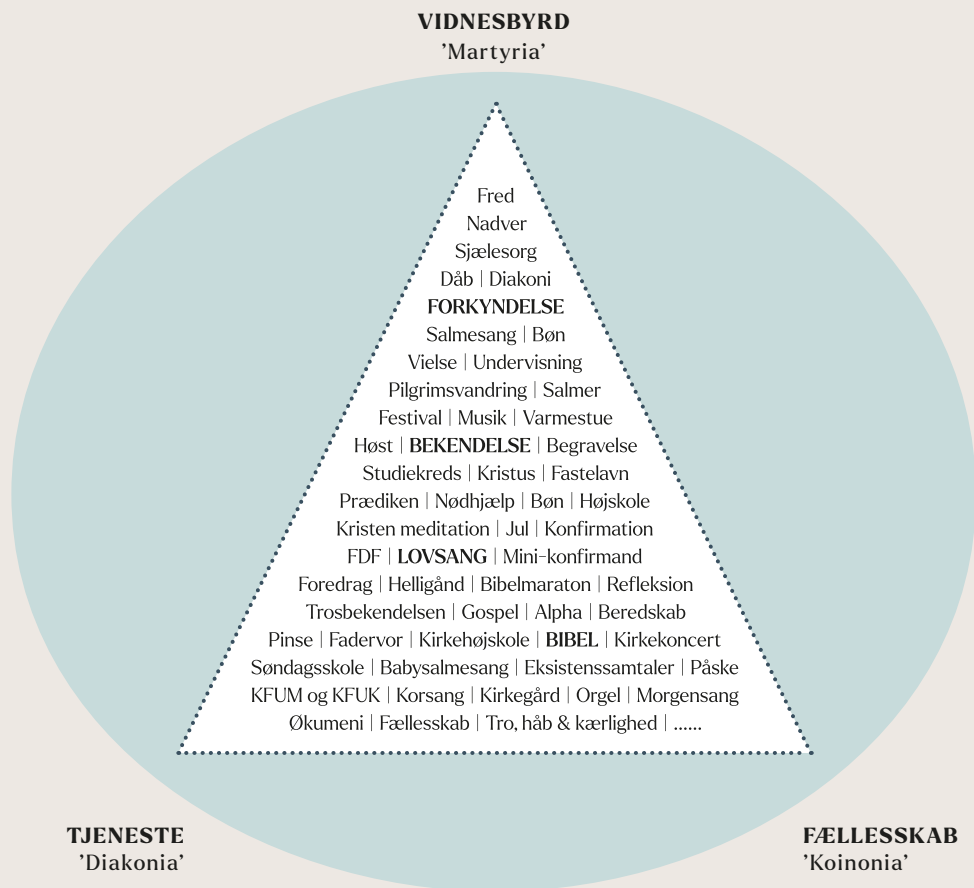
Formand for Tune menighedsråd, Medlem af provstiudvalget Greve-Solrød Provsti og Roskilde stiftsråd

“ *Min skepsis er gjort til skamme: Strategien har ledt til det håndfaste resultat, at stiftsrådet i alle tiltag efterspørger og fremmer fem principper: båret af kristendom, økonomisk ansvarlighed, bæredygtighed, sundt arbejdsmiljø og forståelighed. De principper kan i sandhed bruges på alle niveauer i folkekirken.*

“Sjælesorgens Kirke”

En treenighed af Kristusvidnesbyrd, Tjeneste & Fællesskab

Omsorg for sjælen præger alle sider af kirken. Sjælesorgens Kirke er en medlevende kirke for hele mennesket i glæde og i sorg, til hverdag og til højtid.

Stiftsrådets strategi

Stiftsrådet ønsker at bidrage til stiftets vision ved i alle tiltag og projekter at efterspørge og fremme, at de er:

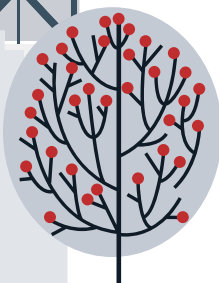
- **Båret af kristendom** Det påhviler menighedsråd at virke for gode vilkår for evangeliets forkyndelse
- **Økonomisk ansvarlige** Kirkeskattemidler anvendes ansvarligt
- **Med blik for bæredygtighed** Det gælder teologisk i forhold til skaberværket og i bred forstand i forhold til klima, energi og miljø
- **Understøttende for et sundt arbejdsmiljø** Folkekirken bør være et godt sted at arbejde og mødes som ansat, valgt, frivillig og for mennesker at komme i
- **Med tanke på kommunikation** Kommunikation bør sikre kirkens synlighed og formidling af den gode historie og forkyndelsen

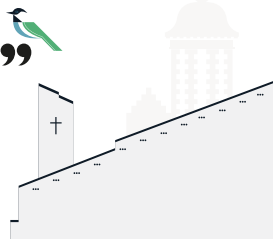

Stiftsrådet ønsker at understøtte kirken i vor tid og på vores sted ved at:

- **Arbejde for øget samarbejde** og styrket erfaringsudveksling mellem sogne, provstier og stift
- **Arbejde for en imødekommende og nærværende kirke** for alle som søger den, herunder også børn, unge og mennesker på kanten af samfundet
- **Arbejde for kristendomsundervisning** for alle uanset deres tilknytning til kirken eller mangel på samme
 - **Arbejde for at være en åben kirke**, også for migranter, gæster og ikke-dansktalende borgere
 - **Understøtte udvikling og afprøvning af nye initiativer** til inspiration for hele stiftet i en imødekommende og tillidsfuld kultur
 - **Støtte op om diakonale aktiviteter i stiftets kirker** samt fremme arbejde med kirkens kerneydelser og sikre tilgængelighed for alle
 - **Medvirke til at gøre det attraktivt og meningsfuldt** at sidde i et menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd
 - **Tage aktivt del i beslutninger og løsninger** af opgaver på landsplan
 - **Understøtte folkekirkens grønne omstilling** i stiftet, provstierne og sognene
 - **Understøtte de kollegiale fora og efteruddannelse** for præster og provster

“Sjælesorgens Kirke” – en beskrivelse

Af biskop Ulla Thorbjørn Hansen

Det er ikke let at finde en betegnelse som i alle dele kan sammenfatte kirkens opgave. Her vil jeg imidlertid pege på “Sjælesorgens Kirke” – eller “Den sjælesørgeriske kirke”, når det gælder om at grundfæste og være med til at forny dagens folkekirke.

“Sjælesorgens Kirke” er en hjertesag for mig. Ordet sjælesorg kommer af det tyske ‘Seelsorge’, ‘at sørge for sjælen’, det vil sige ‘omsorg for sjælen’. Det er kirkens hjælpende og trøstende indsats for mennesker.

Sjælesorg i kirkens liv og færden

Traditionelt bruges ordet ‘sjælesorg’ om en samtale med en præst, et erfarent medmenneske, som lytter og tager sin samtalepartner alvorligt. Men sjælesorg handler ikke kun om sorg, men om alle eksistentielle emner, vi kan møde lige fra ensomhed og fællesskab, identitetskrise og selvværd til tro og tvivl, konflikter og livsmod. Når jeg taler om en “Sjælesorgens Kirke”, så er det en medlevende kirke for hele mennesket i glæde og i sorg, til hverdag og til højtide. Det er en grundfæstet kirke med dybe rødder. Samtidig er det en sjælesørgerisk kirke, der er i bevægelse og løbende fornyr sig. Måske kan man kalde sjælesorg for kirkens livsyttring.

En treenighed af Vidnesbyrd, Tjeneste & Fællesskab

Kirken har tre teologiske grunddimensioner. Alle tre er nødvendige på samme måde som de tre ben på en trebenet malkeskammel: Kristusvidnesbyrdet (martyria), tjenesten (diakoni) og fællesskabet (koinonia). Mangler det ene ben, så vælter skamlen – eller kirken. Midt i trekanten har vi alt fra bibel og salmer til pilgrimsvandring og teologisk voksenundervisning. Tegner vi en cirkel rundt om trekanten og kalder det hele “Sjælesorgens Kirke”, så er det med til at understrege, at sjælesorg er en dimension, som må præge alle sider af kirken. Det sjælesørgeriske sigte skal være til stede i prædikener, diakoni, musik og undervisning, men også i den måde, vi rent praktisk er kirke på.

Folkekirken skal gerne opleves som relevant og meningsfuld i dagligdagen – også for dem, som ikke er kirkevante. Derfor skal vi ikke bare tale om sjælesorg – men være sjælesørgere. Sjælesorg handler i denne betydning om at knytte forbindelse mellem vores liv og den treenige Gud i alle dele af kirkelivet. Dette perspektiv findes også i den klassiske sjælesorgsforståelse, som lægger vægt på at knytte det

sjælesørgeriske perspektiv til alle de forskellige former, som kirkelivet udfolder sig i (den generelle sjælesorg). Derved undgår man et ensidigt fokus på individuel omsorg (den specielle sjælesorg), som der selvsagt også er behov for. Den individuelle sjælesorg kan blot ikke stå alene.

Når ordet sjælesorg er egnet for et sådant samlet perspektiv, skyldes det også, at brugen af "sjæl" i denne sammenhæng opfanger hele menneskelivet og dets mange konkrete udfordringer. I 1. Mosebog 2,7 hedder det, at "mennesket blev et levende væsen" (på hebraisk nephesh, som også kan oversættes med "sjæl"), da "Gud blæste livsånde i menneskers næsebor". Det er dét af Gud skabte gode liv i mennesker, vi som kirke skal værne om. Det handler om, at mennesker skal have at vide og erfare, at ingen af os lever for sig selv og dør for sig selv – for uanset hvad, er vi i Guds hænder. Ja, vi er i sjælesørgeren fra det højes favn, sagt med ord af Grundtvig i salmen "Talsmand, som på jorderige": *Sjælesørger fra det høje, hold med os et vågent øje, vogt de små for falk og høg! Væk de dorske, styrk de svage, tugt de trygge, trøst de spage, gør os daglig husbesøg!* (Den Danske Salmebog nr. 294 v. 3).

Luthers sjælesorgsbevægelse

Martin Luther spurgte: "Hvordan får jeg en nådig Gud?". Det spørgsmål indledte en reformation af kirken, og resulterede i en frigørende sjælesorg for mennesket og kirken.

Ja, den lutherske reformation kan ses som en eneste stor sjælesorgsbevægelse. Den begyndte for at fremme en sand og frigørende sjælesorg for mennesket bundet i samvittighedsnød og kristelig uforstand.

Luther kunne derfor også bruge betegnelsen "sjæle-sørger" som overskrift over præstens mange opgaver. Teologien har taget denne omfattende forståelse af sjælesorgen til sig gennem de sidste 20-30 år. I én af mange fagbøger, som understreger dette, "Seel-sorgliche Kirche im 21. Jahrhundert", slås det fast, at "Sjælesorgens Kirke" fastholder den sjælesørgeriske dimension i hele kirkens virke med forkyndelse, diakoni, fællesskab, ungdomsarbejde, kirkelige handlinger, ledelse osv.

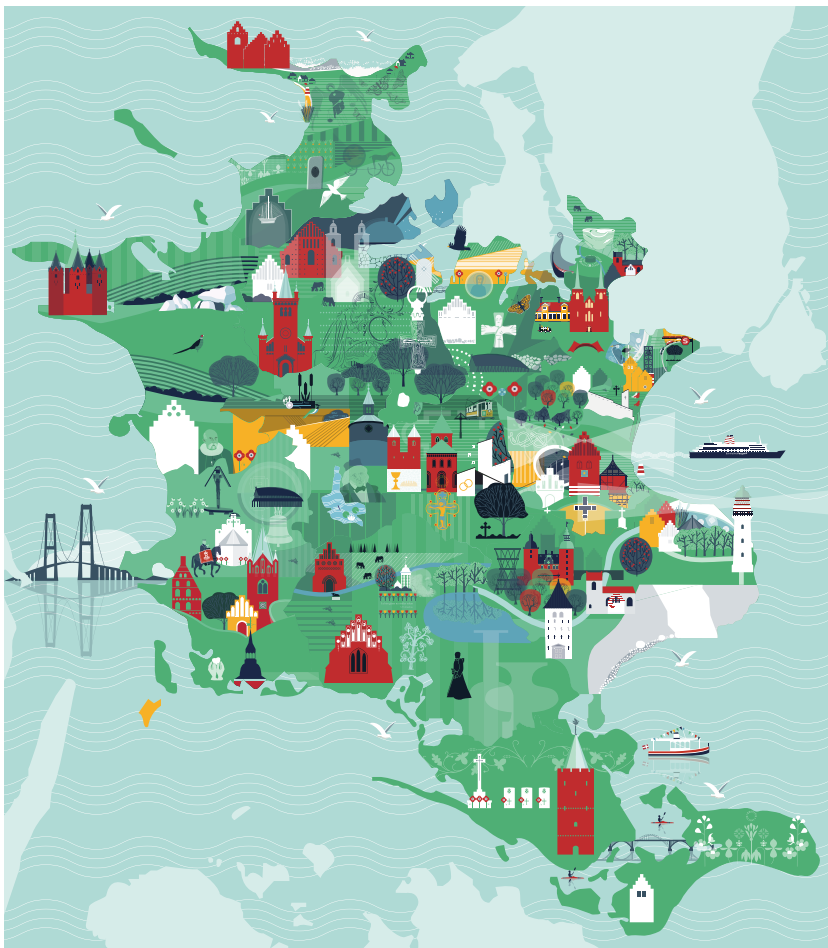
Denne sjælesørgeriske dimension bør gennemsyre alt det, vi gør og står for som kirke. Det er en grundtone af indlevende forståelse, der samtidig ikke er bange for at tage livtag med det ubehagelige eller provokerende.

Folkekirken i bevægelse med et klart fundament

"Sjælesorgens Kirke" hviler på det reformatoriske slagord, om at kirken altid skal reformeres. Vores folkekirke bør til alle tider være en levende og åben kirke i bevægelse samtidig med, at det sker på vores kristne fundament.

“Det er en kongstanke for mig, at al ordentlig teologi udspringer af sjælesorg.

Denne pixi-bog er et uddrag af den samlede strategi.
Strategien i sin helhed finder du på vores hjemmeside.

Roskilde Stifts nyhedsbrev

Roskilde Stift | Stændertorvet 3A | 4000 Roskilde | tlf: 4638 1920 | mail: kmros@km.dk
www.roskildestift.dk